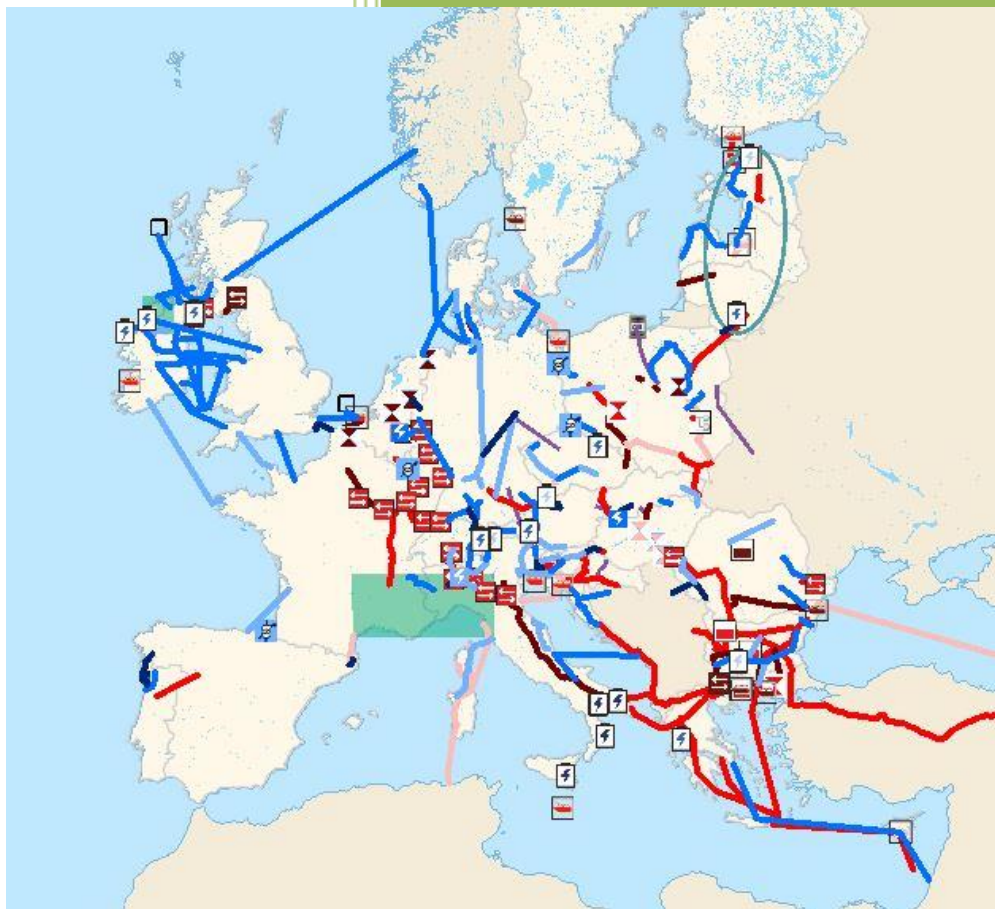

European Network
of Environmental Law Organizations

J&E

Projekti od zajedničkog interesa

Ovaj rad je izvadak na temu projekata od zajedničkog interesa preuzet iz publikacije BirdLife Europe i European Environmental Bureaua "CONNECTING ENERGY, PROTECTING NATURE - A JOINT BIRDLIFE EUROPE AND EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU BRIEFING ON PROTECTING NATURE IN THE DELIVERY OF ENERGY INFRASTRUCTURE PROJECTS OF COMMON INTEREST".

Projekti od zajedničkog interesa

Projekti od zajedničkog interesa

hrvatski, češki, estonski, njemački, mađarski, poljski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski prijevod

© 2015 Justice and Environment (J&E)

kontakt koordinatora: info@justiceandenvironment.org

The preparation of this document received funding from the Central European Initiative. The sole responsibility for the present document lies with the authors and CEI is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

1. NUŽNOST PROJEKATA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA

Europska komisija je 2010. procijenila da Europska unija do 2020. treba uložiti 200 milijardi eura u energetska infrastrukturu, no upozorila je kako polovica potrebnih ulaganja možda neće biti ostvarena zbog prepreka povezanih sa dugotrajnim i neefikasnim postupcima izdavanja dozvola i javnim neprihvatanjem, kao i zbog poteškoća unutar regulatornih sustava i financijskih okvira¹.

Visoki troškovi i zastoji u razvoju elektroenergetske mreže mogli bi postati glavne prepreke investicijama u obnovljive izvore energije potrebnima da bi opskrba energijom bila održiva. Nerazvijanje nove infrastrukture također bi moglo postati prijetnja energetskej sigurnosti, ali i velika prepreka otvaranju međunarodne trgovine i natjecanja na energetskej tržištima. Zaključeno je da su u državama članicama potrebne izmjene regulatornih i financijskih shema kako bi se osiguralo da energetske i klimatske ciljevi EU budu ostvareni na vrijeme.

Europska komisija je identificirala "prikladne, integrirane i pouzdane energetske mreže" kao ključne u postizanju ciljeva europske energetske politike². Navedeni ciljevi su: (i) osigurati sigurnost opskrbe, (ii) konkurentnost i (iii) održivost. Kako bi se omogućio razvoj takvih energetskej mreža, 2013. usvojena je Uredba o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu³, koja određuje 12 prioriteta koridora (npr. mreža Sjevernih mora) i područja (npr. pametne mreže). Oni obuhvaćaju transportne mreže struje, plina, nafte i ugljikovog dioksida.

2. IZBOR PROJEKATA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA

Identifikacija projekata od zajedničkog interesa (PZI) predstavlja ključni element u provedbi prioriteta koridora i područja. Projekti od zajedničkog interesa su projekti korisni za više država članica EU koji ispunjavaju i druge kriterije određene Uredbom⁴, primjerice doprinose energetskej sigurnosti. Postupak izbora projekata sastoji se od sljedećih koraka:

1. Promotori projekata podnose prijedloge regionalnim skupinama sastavljenim od predstavnika država članica, nacionalnih regulatornih tijela, Operatora prijenosnog sustava (TSO), Komisije, Agencije za suradnju energetskej regulatora (ACER) i Europske mreže operatora prijenosnih sustava (ENTSO) za električnu energiju i plin.

2. Regionalne grupe procjenjuju kvalificiranost prijedloga prema kriterijima utvrđenim u Uredbi, kao što su doprinos energetskej sigurnosti, integraciji tržišta i održivost, kao i korist za više država članica⁵. Za

drugu listu PZI, prijedlozi moraju već biti uključeni u desetogodišnje planove razvoja mreže za električnu energiju i plin koje pripremaju ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin, svaki u svom području⁶. Grupe procjenjuju i rangiraju projekte, a ako broj projekata premašuje prihvatljiv broj, Komisija može najniže rangirane projekte maknuti s liste.

3. Uredba postavlja zahtjev pred Regionalne grupe da se, tokom pripremanja listi, savjetuju sa zainteresiranom javnosti, uključujući i okolišne organizacije.

4. Tijelo svake regionalne grupe nadležno za donošenje odluka (pravo donošenja odluka u grupama ograničeno je na države članice i Komisiju) usvaja regionalnu listu predloženih PZI (nacrt regionalne liste).

5. ACER daje mišljenje na nacрте regionalnih lista, posebice o dosljednoj primjeni kriterija te analizi troškova i koristi diljem regija.

6. Europska komisija usvaja konačnu listu PZI kroz postupak delegiranog akta.

3. PREDNOSTI PROJEKATA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA

Projektima koji dobiju status PZI⁷ dodjeljuje se status od najvećeg mogućeg nacionalnog značaja i kao takvi se obrađuju u postupcima izdavanja dozvola i u prostornom planiranju. To uključuje rok od 3.5 godine, unutar kojeg postupak izdavanja dozvola mora biti dovršen, i administrativno uređenje koje omogućuje pružanje usluge na jednom mjestu („one stop shop“), gdje je samo jedno tijelo nadležno za pomaganje i koordinaciju postupka izdavanja dozvola. Stjecanje statusa projekta od zajedničkog interesa potvrđuje nužnost projekta iz perspektive energetske politike u postupku izdavanja dozvola te njegovu opću korist.

Status projekta od zajedničkog interesa omogućuje državama članicama pružanje javnih subvencija u skladu sa europskim pravom tržišnog natjecanja, uključujući i kroz europske strukturne fondove⁸. Projekti od zajedničkog interesa također se mogu kvalificirati za sufinanciranje od strane EU⁹ pomoću Instrumenta za povezivanje Europe (Connecting Europe Facility - CEF). Ta sredstva namijenjena su različitim studijama koje podupiru razvoj projekata i razvojne radove gdje su pozitivne eksternalije i nema komercijalne održivosti. Prema proračunu CEF, u razdoblju 2014–2020, €5.85 milijardi će biti dostupno.

Uredba je također uvela obvezu država članica da procijene potencijalne mjere za racionalizaciju postupaka procjene utjecaja PZI na okoliš. Racionalizaciju treba postići ne dovodeći u pitanje propise o zaštiti okoliša¹⁰. U skladu sa odredbama Aarhuške konvencije¹¹, kao i Aarhuške Uredbe¹² i drugog prava Europske unije, te uzimajući u obzir izazove koje predstavlja prihvaćanje javnosti, Uredba postavlja i dodatne zahtjeve za PZI po pitanju transparentnosti i sudjelovanja javnosti¹³.

Za više informacija molimo posjetite internetsku stranicu J&E i pogledajte naše publikacije o projektima od zajedničkog interesa¹⁴.

BIBLIOGRAFIJA

1

Komunikaciju Komisije „Prioriteti energetske infrastrukture za 2020. i dalje - Nacrt za integriranu europsku energetska mrežu (SEC(2011) 755 final) pripremila je Komisija na zahtjev Europskog vijeća od 4. veljače 2011. o potrebama ulaganja u energetska infrastrukturu i financijskim zahtjevima.

2

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i odboru regija Energetski infrastrukturni prioriteti za 2020. i dalje - nacrt za integriranu europsku energetska mrežu (COM(2010) 677 final).

3

Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjericama za transeuropsku energetska infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredbi (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009.

4

Članak 4. Uredbe.

5

Članak 4. i Prilog IV Uredbe.

6

Izradu neobvezujućeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže za električnu energiju i plin određuju članak 8. of Uredbe (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 i članak 8. Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005.

7

Članak 7. Uredbe.

8

Europska komisija (2012) Instrument za povezivanje Europe. Ulaganje za rast Europe 2014 – 2020 , http://ec.europa.eu/bepa/pdf/cef_brochure.pdf.

9

Članak 14. Uredbe.

10

Točka 34., članci 8(3) and 10(6) Uredbe.

11

1998 UNECE Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija).

12

Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice.

13

Vidi primjerice točku 30., članke 4(4), 9 i 18, Prilog III.1(5) i Prilog VI.

14

<http://www.justiceandenvironment.org/publications/>

Ovaj rad je izvadak na temu projekata od zajedničkog interesa preuzet iz publikacije BirdLife Europe i European Environmental Bureaua “CONNECTING ENERGY, PROTECTING NATURE A JOINT BIRDLIFE EUROPE AND EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU BRIEFING ON PROTECTING NATURE IN THE DELIVERY OF ENERGY INFRASTRUCTURE PROJECTS OF COMMON INTEREST”. Autori i institucije odgovorne za originalni dokument nisu odgovorni za prevedeni sadržaj niti povezane materijale. Za pristup cijelom radu, molimo posjetite sljedeći [link](#).

Connecting energy, protecting nature

© 2014 BirdLife Europe i European Environmental Bureau (EEB)

Autori: Ivan Scrase, Martina Mlinaric i Suzie Lukacova

kontakt autora: ivan.scrase@rspb.org.uk